

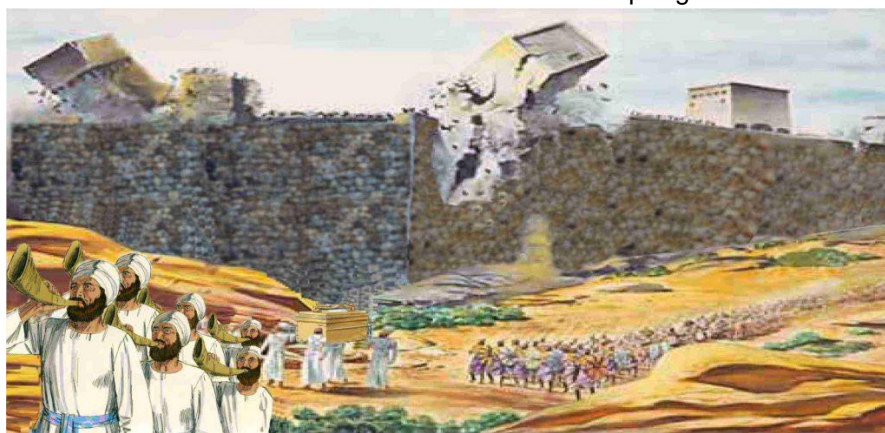
18 september 2022

MUREN DIE OP OMVALLEN STAAN

Jozua 5, vers 13 t/m Jozua 6, vers 21

De verovering van Jericho, waarbij het volk Israël alleen maar rondjes om de stad hoeft te lopen en God de muren van de stad laat instorten, is een van de meer bekende kinderbijbelverhalen. Waarschijnlijk omdat het een bijzonder en spannend verhaal is om te vertellen. Maar het kan zijn dat u de Bijbellesing wat anders hebt beleefd..., misschien juist wel geschokt raakte..., want het is nogal wat! Vooral dat laatste Bijbels vers (vers 21): *'en zij (de Israëlieten) sloegen alles wat in de stad was met de ban, met de scherpte van het zwaard, van de man tot de vrouw toe, van het kind tot de oude, en tot het rund, het schaap en de ezel toe.* Een nietsontziende (letterlijk: niets- en niemand ontziende) slachtpartij! Wat een bloed moet daar zijn gevloeid in de straten van Jericho. Ik moet gelijk denken aan beelden van Mariepoel onlangs, waar allemaal lichamen op straat lagen. Beelden, waarbij wij op het journaal eerst netjes een banner krijgen te zien: 'let op! Deze beelden kunnen als schokkend worden ervaren.' Over zulke dingen gaat het hier.

Een gemeentelid in mijn eerste gemeente hoefde daarom het Oude Testament niet te lezen, zo vond ze. Ze had aan het Nieuwe Testament genoeg, zo zei ze, want al dat bloedvergieten in het Oude Testament. Nu, daar wil ik eerst bij stilstaan. En vervolgens wil ik in de tweede helft van de preek met u een paar rondjes om Jericho heenlopen om te zien wat deze strijd voor u en mij kan opleveren in ons dagelijks leven.

Hoe moet je nu met al die bloederige geschiedenissen omgaan hè? Ik ga er een aantal dingen over zeggen, zonder tot een heel afgerond betoog te komen waardoor alles opeens na deze preek begrijpelijk voor u is. Dat niet, dat zal ik maar alvast eerlijk vertellen. Maar hopelijk dat u het wel iets meer kunt plaatsens, ermee kunt omgaan.

Ten eerste moeten wij beseffen dat wij in een heel andere tijd leven. Er ligt tussen de tijd van Jozua en onze tijd ruim 3000 jaar. Jozua leefde namelijk in ongeveer 1200 voor Christus. Nu als je ziet hoe onze maatschappij in een halve eeuw is veranderd (50 jaar) en hoe de alleroudsten al die veranderingen soms al niet meer goed kunnen meemaken en kunnen begrijpen waarom en waartoe, dan moeten wij het voor lief nemen dat wij alles van 3000 jaar geleden zeker niet allemaal zo goed kunnen plaatsens. Daarvoor is de afstand in tijd gewoon te groot. Die samenleving van Jozua zat echt totaal anders in elkaar dan onze samenleving. Oorlogen

waren daar aan de orde van de dag. Israël zelf werd dan weer door dat volk overheerst en dan weer door dat volk aangevallen. Het was: 'eten of gegeten worden'.

Aan de andere kant kan je je ook afvragen of onze tijd zoveel humaner is. Gelukkig wordt er op heel veel fronten aan wereldvrede gewerkt, maar oorlogen met al hun wreedheid en barbaarsheid blijven nog steeds opkomen. Wie had gedacht dat anno 2022 er in Nederland een energiecrisis zou zijn doordat er een oorlog zo dichtbij is gekomen? En los van het oorlogsgeweld: hoeveel doden vallen er anno nu niet door ongelijke verdeling, Westerse inhaliërigheid of gewoon door het gezicht weg te draaien van het probleem? Daarom: even in perspectief plaatsens.

Maar ja, dan zijn wij er nog niet. Want die verovering van Jericho was wel een opdracht van God. *God* had de opdracht gegeven om de stad met de ban te verslaan, compleet te verwoesten. En dat maakt het wel bijzonder lastig... Maar dat God hier aan het begin staat van de strijd, dat maakt het lastig, maar daar zit volgens mij ook de sleutel om deze geschiedenis beter te verstaan. Want eigenlijk lees je heel weinig over het uitmoorden en vernietigen. Maar één vers. Niet omdat dit slechts 'een detail' is, maar omdat wij vooral naar andere dingen in deze geschiedenis moeten kijken. Het gaat vooral om *God* Die de overwinning geeft. *God* Die Zijn volk helpt. *God* Die laat zien dat heel dat Beloofde Land aan Hem toebehoort. Daarom moest het volk Israël ook alles en iedereen in deze stad vernietigen en mochten zijzelf niets van oorlogsbuit meenemen. God maakt met deze vernietiging van Jericho duidelijk: 'jullie leven straks per gratie in het Beloofde Land. Aan Mij is

alle macht. En aan Mij is heel het land. Eerbiedig Mij en wees Mij gehoorzaam'.

De stad Jericho lijkt hier heel erg op het eerstelingenoffer dat Israël bij elke oogst aan God moest offeren. Als men de vruchten en het graan ging

oogsten, dan was de eerste opbrengst van het land bestemd als een offer aan God. Daarmee liet men aan God zien: 'Heere God, alles wat wij nu gaan oogsten, alles wat wij nu ontvangen, dat is allemaal van U'. God werd uit dankbaarheid en eerbied het eerste gedeelte van de oogst geofferd en daarbij werd ook om een goede oogst gebeden. Nu, zo werd de eerste stad van het Beloofde Land aan God toegewijd, als een offer, waarbij het volk niets zelf hield, alles kwam van God en behoorde aan God toe.

Het gaat in deze geschiedenis dus om God. En daarom wordt deze geschiedenis ook zo verteld, zoals deze hier wordt verteld. Het is geen geschiedenis om trots op terug te kijken als natie, maar het had een diepe betekenis voor het geloof en het leven van het volk.

Je ziet het ook aan de manier van vertellen: het grootste gedeelte van Jozua 6 vertelt ons over een volk dat in processie om de stad heenloopt, met de ark in hun midden. En niet de soldaten staan in de schijnwerpers,

maar zeven priesters met ramshoorns (zeven sjofars). Het hele strijdtoneel van macht, wapens en strategie is omgedoopt in een liturgie die men doorloopt, letterlijk en figuurlijk. Een liturgie: stilte voor de dienst..., muziek dat vervolgens klinkt..., God Die centraal staat..., de gemeente die juicht. Niet soldaten maar priesters. Geen oorlogsretoriek maar eerbiedige stilte. Geen massavernietigingswapens die meegetorst worden, maar de ark als troon van God. Geen strategische posten die worden ingenomen, maar een rondje om de stad. Ja, het is meer dan een stadswandeling, want zo wist men in die tijd: dit is het teken dat de vijand alles opeist. Alles werd opgeëist. En geheiligd. Afgezonderd. Voor God! Aan de kinderen en alle navolgende generaties moest worden doorgegeven: 'God heeft de strijd gestreden voor ons! Dit land is dan ook een geschenk van God, niet ons eigendom, alles van ons behoort aan God toe! Zal je dat nooit vergeten?'

Ik heb iets over de afstand in tijd verteld, waardoor wij de wereld van toen niet helemaal zullen begrijpen. Ik heb iets verteld over de focus van deze geschiedenisvertelling: het gaat niet om een brute afslachting van de vijand waar men het nageslacht in geuren en kleuren over vertelt, het gaat om God Die het volk het Beloofde Land heeft gegeven, God Die alle eer maar ook al het land toebehoort. En het laatste wat ik over deze heftige geschiedenis wil vertellen is dat we deze geschiedenis ook in het geheel van de Bijbel moeten lezen. Zo is bijvoorbeeld niet heel de bevolking van het Beloofde Land uitgemoord door Israël, maar lezen wij in het volgende boek (Richteren) dat het volk Israël eigenlijk al vrij snel het vechten is gestaakt. Maar ook nog iets belangrijkers wat wij in de Bijbel lezen: de profeten, ja de profeten van hetzelfde Oude Testament met die bloederige verhalen, zien uit naar de tijd waarin er geen oorlog meer zal zijn. Micha profeteert zo mooi (4,3): *Hij (God) zal oordelen tussen vele volken en machtige heidenvolken vonnissen, tot ver weg. Zij zullen hun zwaarden omsmeden tot ploegscharen en hun speren tot snoeimessen.* (Gebroederlijk op het land samenwerken dus in plaats van vechten om het land.) *Geen volk zal tegen een ander volk het zwaard opheffen. Oorlog voeren zullen zij niet meer leren.*

Nu, dat zien wij zo prachtig bij de Heere Jezus. Jezus leerde Zijn leerlingen om juist niet oorlog voeren. 'Wie het zwaard hanteren, zullen door het zwaard omkomen', zo zei Jezus tegen Zijn leerlingen, toen Hijzelf voor hun ogen in de boeien werd geslagen en Petrus zojuist zijn zwaard had getrokken. 'De andere wang toekeren', zo had Jezus al eerder opgedragen. En: 'bidt voor uw vijanden'. En Paulus leerde de gemeente van Rome in zijn brief: 'overwin het kwade door het goede'. Nu, die lijn in de Bijbel moeten wij vasthouden. Er is een weg zichtbaar, door de Bijbel, de eeuwen door, een weg met heftige dingen die wij niet goed kunnen plaatsen nu wij verderop op die weg terugkijken naar bijvoorbeeld Jozua 6. Maar er is geen weg meer terug! Niet meer teruggaan naar het vernietigen van je medemensen. Nee, wees zoals die barmhartige Samaritaan, zo leerde Jezus. En zie uit naar Gods Koninkrijk, waarin vrede en gerechtigheid zullen zijn en waarin alle muren die tussen mensen en volken zijn gekomen voorgoed neergehaald zullen zijn.

Over die muren wil ik het nu in de rest van de preek hebben. Wij gaan vanaf hier nu ook een paar rondjes om de stad wandelen langs de muren, omdat wat het volk Israël toen moest doen veel heeft te zeggen voor ons nu. Maar om dat op jezelf te kunnen toepassen, is het goed om eerst eens over uw eigen muren na te denken. Ik wil u daarom vragen: *zijn er ook muren in uw leven, die eigenlijk omver zouden moeten?*

Ik vind het wel een mooie vraag, nu wij met deze dienst ons voorbereiden op de viering van het Heilig Avondmaal van volgende week zondag. Zo'n dienst, zo'n week van voorbereiding, heeft het karakter van inkeer. Zelfonderzoek. Niet dat je zo in jezelf moet gaan wroeten dat je helemaal vast komt te zitten, maar het is belangrijk om jezelf eerlijk in de spiegel te zien van Gods heerlijkheid en liefde: hoe staat het nu met jou? Hoe is het met u? Zijn er dingen die opgeruimd moeten worden, muren die eigenlijk omver zouden moeten worden omdat ze je het zicht op Jezus' liefdevolle gelaat benemen? Christus Jezus is gekomen om ons een nieuw leven te geven – vergeving! Genade! Leven door Zijn Geest! Leven zonder einde! – en dat leven mogen wij ontvangen door het geloof in Hem, door onze lege hand op te houden, te eten van het brood en te drinken van de wijn, meer is niet nodig, maar... zijn er nog blokkades waar God doorheen moet dringen om u of jou te bereiken? Of staat er nog een complete muur overeind, waardoor de liefde en genade van Christus jouw lege handen niet zouden kunnen bereiken? Bijvoorbeeld een muur van wrok of bitterheid. Of een muur om een gedeelte van je leven heen gebouwd, wat je niet wil delen met God, waar God niets over te zeggen heeft. Je manier van geldbesteding bijvoorbeeld. Je relatie. Of bepaalde verlangens waar je aan toegeeft. Een muur tussen jou en God. ... Of zijn er andere muren waar jij tegenop loopt in je leven? Medische zorgen. Financiële zorgen. Eenzaamheid. Angsten. Onzekerheid. Een minderwaardigheidsgevoel. Verschuil je je misschien achter bepaalde muren? ... Of staan er muren tussen jou en de ander in, die je eigenlijk zou moeten afbreken? In je familie. Of in je buurt. Bots je vaak tegen je eigen lastige karakter op? Welke muren staat er in jouw leven nog overeind die eigenlijk omver gehaald moeten worden?

Zullen wij eens om deze muren heen gaan lopen met elkaar? Let goed op wat het volk Israël moet doen bij haar rondwandeling, want dat helpt je om ook met je eigen muren de strijd aan te gaan. Het is geen stappenplan tot gegarandeerd succes. Israël kreeg ook niet op deze manier elke overwinning in haar schoot geworpen. Israël heeft nederlagen geleden, soms haar strijd moeten staken en kende een blijvende dreiging van vijanden. Deze overwinning op Jericho was – zoals ik al vertelde - een eersteling, een eerste overwinning die de toon zette en waarop men steeds moest terugkijken. Nu, wij lopen met hen mee:

Het eerste wat wij zien, gaat eigenlijk aan Israëls rondwandeling vooraf. Want het eerste waar wij over hebben gelezen, is dat de Vorst van de hemelse legers aan Jozua verschijnt. Was dat een engel? Michaël, waarover het boek Daniël vertelt? Nu, God Zelf verschijnt in deze legeraanvoerder, zo komt Jozua tot de ontdekking, want deze bijzondere Legeraanvoerder gebiedt Jozua zijn schoenen uit te doen. Deze plek is

heilig, want God is hier aan Jozua verschenen. (Mozes bij de brandende braambos!)

Jozua moet straks met het volk rond de muren van Jericho gaan lopen, maar eerst gaat hij door de knieën. Daar begint de strijd mee. De grote muren storten ter aarde, maar eerst buigt Jozua zich ter aarde. En dat zet de strijd in perspectief. Eerst knielen voor God en beseffen dat je op heilige grond mag staan – God is hier! – en dan pas weer naar die muur kijken waar je niet overheen kan kijken. Want het gaat in alles erom – welke muur je ook voor jezelf in gedachten had zojuist – dat je leeft in de aanwezigheid van de heilige God. Dat je vol bent van Zijn heiligheid en Zijn heerlijkheid. Dat je weet om Wie het gaat in al je strijd gaat en in al je overwinningen of tegenslagen. Het gaat er niet om dat jij de overwinning zal behalen, dat je er zonder kleerscheuren vanaf zult komen, dat jou recht zal worden gedaan, dat je..., nee, *het gaat om Hem!* Jozua vroeg: 'hoort U bij ons of bij onze tegenstanders?' Nee, zei deze Legeraanvoerder. God is niet 'van ons' of 'voor ons' en ook niet van de vijand. Wij zijn van Hem en voor Hem.

Vervolgens gaat Jozua met het volk de ronde doen. Zeven dagen een ronde om de stad. Ik vertelde al: dit was in die tijd een duidelijk teken. Met het doen van zo'n ronde imponeerde je de vijand. De vijand werd waarschijnlijk heel zenuwachtig en onzeker: zijn gebied werd geclaimd. Er werd met zo'n rondwandeling duidelijk gemaakt: 'dit alles van jou zal binnenkort mijn eigendom zijn.' Nou, zo moet je ook kijken naar die muur die in jouw leven omver gehaald moet worden: dat stukje van je leven – wat het ook is - is ten diepste Gods terrein waar Hij het voor het zeggen heeft. Loop er maar met God omheen, want God claimt het gebied. De muren waar je tegenop loopt in je leven, of die je misschien zelf wel hebt gemetseld...: geef ze aan God. Geef het over aan Hem. Dat stukje van je leven, verstopt achter je muurtje omdat je het liever voor jezelf wilt houden: God claimt het als Zijn eigendom. Maar ook dat conflict met die ander, zie ook die ander in het licht van God. Maar ook die muur van het verpleeghuis of het ziekenhuis, waar je zo tegenop ziet. God is daar achter die muur niet de grote Afwezige, maar is ook daar aanwezig. Al die muren van ons en alles wat daar achter schuil gaat..., geef het aan Hem over.

En zo lopen de Israëlieten dus dag aan dag, een week lang, terwijl God die muren en alles wat daar achter schuil gaat voor Zich claimt. Nu, ik weet niet hoe de Israëlieten het hebben ervaren, maar tijdens zo'n ronde kan je volgens mij best lang nadenken. Zouden ze vol verwachting zijn geweest? Of zouden ze na dag drie al de moed hebben laten zakken? Zeker als je na zes dagen nog geen barstje in de muren ziet, dan vraagt dat echt veel vertrouwen. En geduld. Nu, dat is wat God heel vaak ons opdraagt in de Bijbel. Geduld hebben en vertrouwen. Want God werkt met een andere tijdsplanning dan wij. God heeft de tijd, letterlijk en figuurlijk. Meestal – er zijn heel veel voorbeelden van - duurt het bij God langer dan wij zouden willen zien. Geduld en vertrouwen, volhouden in de strijd. In al je vreugde of juist je teleurstelling, je moed of je twijfel dus volharden, de muur het niet laten winnen, maar rond de muur blijven lopen in geduld en vertrouwen op God.

Want: ondanks dat je misschien nog geen barstje in de muur ziet, waar jij tegenop loopt of die eigenlijk in je leven omver zou moeten...: God is bij je. Dat is de betekenis van die ark. God gaat mee in die rondes rond Jericho. Nee, het was niet: 'de ark is bij ons, dus alles komt wel goed'. Of: 'natuurlijk gaat God wel met ons mee, we nemen gewoon de ark mee'. Nee, God is heilig. Die ark mocht men daarom ook niet zomaar even meenemen om de strijd te winnen, zo is later in Israëls geschiedenis gebleken, bij de zonen van Eli. Maar hier laat God het zien en drukt Hij het volk op het hart: Ik ben in deze strijd bij jullie. Die strijd van jullie, dat is vanaf nu Mijn strijd geworden. Ik zal voor jullie strijden.

Wat een mooi iets om vast te houden, als je soms weleens moe wordt van je eigen strijd, welke strijd dan ook. Als je op de knieën gaat zoals Jozua en samen met God de ronde doet om je eigen muur, dan mag je weten: God wil mijn strijd tot Zijn strijd maken. Je moet nog wel strijden, stappen zetten, doorzetten en volhouden misschien, maar je mag het tegelijkertijd ook loslaten en uit handen geven: 'the battle belongs to the Lord', de strijd is aan God.

En weet u wat ik dan tenslotte zo mooi vind aan hoe Israël de strijd tegen die muren moest aangaan? Op de zevende dag moeten zij juichen. Juichen, terwijl..., ja terwijl die muren nog gewoon staan. Misschien is het zoals bij voetbal: als je al schreeuwend richting je tegenstander rent en als het publiek op de tribune ook nog meejuicht, dan is de kans op gaan winnen groter. Maar ik denk dat het ook nog iets anders is: *in het geloof mag je de overwinning al vieren, terwijl er nog gestreden moet worden.*

Dat betekent niet dat, als je tegen een muur van ziekte oploopt, dat je alvast moet gaan vieren dat je binnenkort wordt genezen. Nee, ik heb wat dat betreft nare dingen gezien: een broeder die er vast van overtuigd was dat hij de strijd tegen de ziekte zou winnen..., maar het is hem niet gelukt. Zo niet dus. Maar toch mogen wij juichen, terwijl wij nog een strijd hebben te strijden in ons leven of nog tegen muren zullen oplopen, of misschien midden in een strijd verwickeld zijn. Waarom? Dat mogen wij volgende week vieren: de diepste strijd, de grootste strijd is al beslist! Door onze Heere Jezus Christus. Hij heeft de overwinning behaald. De zonde, de dood, de duivel, het kwaad..., hen staat een definitieve afrekening te wachten. En daarom kijken wij tijdens het Avondmaal vooruit. Wij lopen deze rondjes om onze eigen muren heen, wij lopen soms tegen muren op, wij moeten soms nog veel geduld hebben omdat wij niets veranderd zien op deze wereld..., maar toch mogen wij al juichen.

Hier komt het dus op neer, als het om onze eigen muren gaat:

Knien voor de heilige God uit diep ontzag. Want: het gaat om Hem!

De muren en alles wat daarachter zit aan de HEERE overgeven, want Hij claimt dit terrein.

Geduld hebben en vertrouwen, in de wetenschap dat Hij ons nabij is, Hij maakt onze strijd tot Zijn strijd.

En alvast gaan oefenen met het juichen, want de uiteindelijke strijd is al beslist!